

CURE

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

2023

GODIŠNJAK 2023.
Fondacija CURE

Izdavačice
Fondacija CURE

Urednice
Enida Čamđić
Stela Vuković

Lektura
Enida Čamđić

Dizajn i prelom
Tanja Ćurić

Štampa
Cober d.o.o.

Tiraž
100

FONDACIJA CURE

IZVJEŠTAJ ZA 2023. GODINU

UVOD

Fondacija CURE (CURE) je feminističko-aktivistička organizacija koja djeluje za ravnopravnost spolova i rodova zalažeći se za pozitivne društvene promjene putem obrazovnih, umjetničko-kulturnih, istraživačkih i zalagačkih programa. Fondacija je počela sa radom 7. 11. 2005. godine.

Fondacija CURE je antimilitaristička i antifašistička organizacija koja nastoji doprinijeti razvoju rodne ravnopravnosti u društvu i osnaživanju marginalizovanih skupina žena, uključujući Romkinje, žene s poteškoćama u razvoju, lezbejke, biseksualne i trans* žene, samostalne roditeljike, žene treće dobi, te žene koje su preživjele nasilje. Zagovaramo za njihovo ravnopravno uključivanje u sve društvene tokove i protivimo se svakoj formi isključenosti žena i djevojčica. Naša organizacija predvodi brojne inicijative unutar ženskog pokreta u BiH, te se zalaže za detabuizaciju određenih tema i širi fokus na ključna pitanja unutar društva. Kroz direktni rad s ženama i djevojčicama te promociju kulture nenasilja i antidiskriminacije, nastojimo stvoriti sigurno i pozitivno okruženje za feministam i aktivizam. Potičemo vidljivost žena u javnosti, potičemo ulični aktivizam i umjetnost te promoviramo žensku perspektivu na društveno-politička pitanja. Naša snaga leži u raznolikim pristupima i saradnji s institucijama, kako u Bosni i Hercegovini, tako i u regiji. Želimo biti još snažnije i odgovoriti na sve izazove u društvu.

Doprinoseći kreiranju i razvoju solidarnog i inkluzivnog ženskog/feminističkog pokreta u Bosni i Hercegovini i svijetu, Fondacija CURE se vidi kao nositeljica društvenih promjena kojim se poboljšava status žena i djevojčica, te marginalizovanih društvenih skupina, čime žene postaju ravnopravne i aktivno učestvuju u donošenju i provođenju odluka.

MISIJA

Fondacija CURE, kao prepoznata feministička organizacija, radi na podršci, jačanju kapaciteta i kreiranju sigurnog okruženja kroz edukativne programe, istraživanja, analize i javno zagovaranje, lokalno i regionalno umrežavanje, angažovanu umjetnost i aktivizam za sve žene, djevojke, djevojčice, aktivistkinje i feministkinje, za njihovo aktivno i odgovorno učešće u pozitivnim društvenim promjenama, izgradnji mira i stvaranju inkluzivnog i održivog ženskog pokreta.

VIZIJA

Fondacija CURE zalaže se za ravnopravnost žena i djevojčica u Bosni i Hercegovini, posebno onih iz društveno marginalizovanih skupina, za društvo bez patrijarhalnih normi u kojem se ne toleriše nasilje i diskriminacija i gdje su žene prepoznate kao odgovorne pokretačice i nositeljke pozitivnih društvenih promjena, te ravnopravno donose odluke u društvu.

Fondacija CURE nastoji doprinijeti stvaranju održivog i solidarnog ženskog pokreta koji uvažava generacijske i sve druge razlike, ima kapacitet, znanja i snagu da pokrene, podrži i iznese procese koji će dovesti do poboljšanja položaja žena, kao i drugih marginaliziranih društvenih skupina.

VRIJEDNOSTI

Fondacija CURE definiše sljedeće ključne vrijednosti u kontekstu svog rada i funkcionisanja, te u građenju i osnaživanju ženskog pokreta u BiH:

- Solidarnost među ženama
- Međugeneracijska solidarnost i prenos znanja
- Osnaživanje žena, posebno socijalno marginalizovanih grupa
- Inovacija u pristupima i praksama
- Unutrašnja i vanjska transparentnost uz poštovanje politike "do no harm"
- Predanost višeslojnem feminističkom identitetu
- Okrenutost prema različitim potrebama i težnjama žena i djevojaka
- Aktivizam kao način uticaja na postizanje pozitivnih društvenih promjena
- Stvaranje sigurnih prostora za žene i djevojke
- Dosljednost u naporima i posvećenost postizanju društvene pravde
- Antifašizam, antimilitarizam i nenasilje
- Sloboda izbora

PROGRAMI I AKTIVNOSTI

U nizu aktivnosti i programa koje Fondacija CURE provodi, postoje tri koja su prepoznatljivo vezana za sam identitet organizacije i okosnica su budućih programa i aktivnosti, kako zbog svoje programske, tako i zbog simboličke vrijednosti i činjenice da su potpuno otvorenog, inkluzivnog karaktera i omogućavaju učešće svih onih koji/e doprinose razvoju ženskog pokreta i feminističke misli u Bosni i Hercegovini:

Osmomartovski marš

8. mart, Međunarodni dan žena, posvećen je ženama i njihovim ekonomskim, političkim i građanskim pravima i društvenim ostvarenjima. Fondacija CURE stvara prostor da obilježavanjem 8. marta održimo historijsko dizanje glasa protiv svih onih koji/e stoje na putu ostvarenja ženskih prava i mira!

Povodom sjećanja na početke ženskog pokreta i s ciljem skretanja pažnje javnosti na problem rodne neravnopravnosti i svakodnevnih životnih problema žena u Bosni i Hercegovini, Fondacija CURE tradicionalno organizuje i predvodi Osmomartovski marš u Sarajevu. Svake godine Fondacija CURE poziva predstavnike/ce marginalizovanih grupa, radnike/ce, učenike/ce, studente/kinje, žene treće dobi, predstavnike/ce institucija, akademske zajednice, predstavnike/ce medija, građane/ke i sve koji/e dijele želju za državom ravnopravnih građana/ki da izađu na ulice kako bi, kao i svaki put do sada, pokazali/e otpor prema onima koji/e stoje na putu ostvarivanja ženskih prava i sloboda, te pokazali/e našu odlučnost u zaustavljanju svih opresivnih politika prema ženama i marginalizovanim grupama.

Slogan ovogodišnjeg osmomartovskog maša bio je:

ODLUČNE CURE ĆE SPASITI SVIJET!

Odlučne smo da preuzmemos moć i spasimo svijet od retradisionalnih politika koje urušavaju svjetsku sigurnost, slobode i prava koja su ustanovljena na osnovu demokratskih zakona, rezolucija, konvencija i protokola. Odlučne smo u zaustavljanju nasilja koje je patrijarhat posijao i čije plodove nasilja i diskriminacije nosimo u okovima neoliberalnog kapitalizma! Odlučne smo u zaustavljanju siromaštva, recesije, korupcije, urušavanja sistema koji natrpava prepune trpeze uzimajući sa opustošenih trpeza! Odlučne smo u zaustavljanju pustošenja prirodnih resursa, otimanja rijeka, zagađivanja zraka i štetnih praksi uništavanja planete Zemlje i njenih prirodnih resursa! Odlučne smo u zaustavljanju sistema koji daje moć samo pojedincima koji vlast i moć koriste da bi razjedinili, razorili i pokorili!

PitchWise Festival ženske umjetnosti i aktivizma

PitchWise Festival ženske umjetnosti i aktivizma u BiH koji se organizuje od 2006. godine postao je zaštitni znak Fondacije CURE kao jedinstveni feministički međunarodni događaj koji objedinjuje aktivizam i angažovanu umjetnost. Festival je nastao iz ideje da se osvoje "zапуšteni" javni prostori i transformišu u mjesto koje okuplja umjetnice uključene u rješavanje različitih društvenih problema, aktivistkinje, naučnice, feministkinje i sve druge zainteresovane za pitanja položaja žena u BiH i regiji. Kao važan društveni događaj u Bosni i Hercegovini, PitchWise su prepoznali/ i ostali/e društveno-ekonomski akteri/ke i kao takav je brendiran.

Festival smo pokrenule:

vođene potrebom da zauzmemos
napušteni i zanemareni javni
prostor i da ga preobrazimo
u mjesto susreta koje okuplja
društveno angažovane umjetnice,
aktivistkinje, teoretičarke,
feministkinje i sve osobe
zainteresovane za ženska pitanja
kako u BiH, tako i u regiji;

da osiguramo siguran i otvoren
prostor za novu generaciju
umjetnica i aktivistkinja;

da nikada ne posustanemo
i zahvaljujući solidarnosti i
umreženosti sa sestrama širom
svijeta kreiramo historiju otpora
kako bi sve žene bile ravnopravno
tretirane.

Osnovni cilj PitchWise festivala kao ideje i zajednice osoba koje rade ka uspostavljanju ravnopravnosti spolova i rodova jeste činiti i promovisati pozitivne promjene u direktnom okruženju kroz angažovanu umjetnost i aktivizam.

Od 7. do 10. 9. 2023. godine u Historijskom muzeju BiH u Sarajevu održan je osamnaesti PitchWise festival ženske umjetnosti i aktivizma. Ovom prilikom Fondacija CURE je obilježila jubilarnu, osamnaestu, godinu PitchWise-a!

Svoje punoljetstvo proslavile smo uz centralnu temu:

ODLUČNE CURE RUŠE PATRIJARHAT – MI TO RADIMO VEĆ 18 GODINA!

Osamnaesti PitchWise donio nam je brojne izložbe, kreativne radionice, predavanja, performanse, predstave, promocije knjiga, diskusije s ciljem da prenesemo drugačiju priču, priču o izgradnji mira, toleranciji, poštovanju, humanosti i tome šta su mirotvorke ove regije preživjele, doživjele i kako su pružale otpor i rekле NE ratu i svim opresivnim politikama.

Tokom osamnaestogodišnjeg organizovanja festivala, kreirale smo prostor za povezivanje i umrežavanje feminističkog rada i kulture i okupljanje umjetnica i aktivistkinja iz ženskih grupa iz BiH, zemalja regije i inostranstva. Do sada smo ugostile preko 1000 društveno anagažovanih umjetnica, aktivistkinja, teoretičarki, feministkinja i braniteljki ženskih prava.

Mi, organizatorice PitchWise-a, želimo pokazati da ženski i feministički pokret na regionalnom nivou postoji i da smo i mi dio njega. Zahvaljujući umrežavanju, brisanju granica, kreiranju sigurnog prostora za razmjenu iskustva, pružanje podrške i primanje podrške, oduvijek smo pružale i pružaćemo otpor svakoj opresivnoj politici i patrijarhatu. Zbog toga smo i snažne i odvažne i svakako odlučne. Naša snaga raste iz svake žene, bez obzira koliko bile glasne ili tihe, bez obzira da li smo tek digne glas ili to radimo godinama i bez obzira na način na koji dižemo svoj glas.

16 DANA AKTIVIZMA (25. novembar - 10. decembar)

16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama je globalna, svjetska kampanja koju obilježava 1.700 organizacija u preko 100 država svijeta.

Kampanja "16 dana" obuhvata četiri važna međunarodna datuma koja povezuju žene, nasilje i ljudska prava:

- 25. novembar** – Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama
- 1. decembar** – Svjetski dan borbe protiv AIDS-a
- 3. decembar** – Međunarodni dan osoba sa invaliditetima
- 6. decembar** – Godišnjica Montrealskog masakra
- 10. decembar** – Međunarodni dan ljudskih prava

Centralna tema na koju se Fondacija CURE fokusirala 2023. godine za vrijeme trajanja kampanje bila je:

FEMINIZAM NIJE VODIO RATOVE - KLEROFASIZAM JESTE!

Početak globalne kampanje Fondacija CURE obilježila je uličnom akcijom pod nazivom **“Odlučne cure dižu glas protiv ratova, femicida i nasilja!”** 25. 11. 2023. na Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama i djevojčicama, sa kojom smo skrenule pažnju na žrtve femicida (ubistva žena) i na nasilje nad ženama koje se dešava svake sekunde na planeti i koje nerijetko završava ubistvom.

Uličnoj akciji su se pridružile i članice Ženske mreže BiH, ali i pojedinke i pojedinci koji/e su željeli/e da pošalju poruku da mi, mirovne aktivistkinje, ne prestajemo da stavljamo fokus na važnost i hitnost zaustavljanja svih oružanih sukoba, kao i svih nasilnih praksi koje završavaju i sa femicidom. Ove godine suočili/e smo se s poražavajućim slučajevima femicida, što je dodatno ukazalo na hitnost i potrebu pronalaženja sistemskog rješenja u zaustavljanju rodno zasnovanog nasilja.

Vrijeme je da konačno svi/e ustanemo protiv ratova, femicida i nasilja! Vrijeme je da svjetski lideri stanu u zaštitu života, prava i sloboda ljudi! Vrijeme je da Bosna i Hercegovina usvoji mjere utemeljene na dokazima kako bi se zaštitile žene i djevojčice!

PROJEKTI

Zalaganje za ženska prava u Bosni i Hercegovini (KTK)

Ženska mreža BiH

Iskustvena transformacija mirovnog aktivizma (WWDP)

Za život bez nasilja (HBS)

Iskorijenimo rodno zasnovano nasilje (WBF)

Povezivanje radi promjene – približavanje ženskog aktivizma i političkog angažmana (EU)

Razvoj kapaciteta Fondacije CURE

Zalaganje za ženska prava u Bosni i Hercegovini (KTK)

Fondacija CURE od 2021. godine implementira projekat Zalaganje za ženska prava u Bosni i Hercegovini. Feminističke aktivnosti zagovaranja za ekonomsko osnaživanje i društveno-ekonomske mjere podrške za većinu marginalizovanih skupina žena čine zasebni dio ovog projekta. Cilj projekta jeste razvoj adekvatnih strategija i donošenje institucionalnih mjera ekonomskog osnaživanja marginalizovanih grupa žena s posebnim akcentom na žene koje su preživjele nasilje u porodici u FBiH.

Tokom 2023. godine, naši digitalni zagovarački događaji prošli su veoma uspješno s 10 inspirativnih priča emitiranih uživo i snimljenih kao podcastovi. Primijetile smo važnost uključivanja aktivista/kinja iz manjih zajednica, te snimanje njihovih priča na mjestima gdje se osjećaju sigurno. Sve snimke objavljene su na našem YouTube kanalu, a digitalna zbirka eseja koristiće se za buduće radionice i događaje.

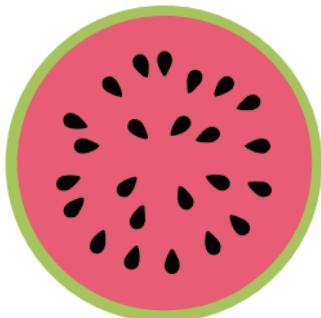
Naša godišnja zalagačka konferencija, održana u sinergiji sa Ženskom mrežom BiH, bila je u potpunosti posvećena problemu femicida u Bosni i Hercegovini. Okupila je predstavnike/ce organizacija članica mreže, parlamentarce/ke iz Federacije BiH, te druge organizacije koje podržavaju žene preživjele nasilje u porodici. Sudionici/e su uživo čuli iskustva Hrvatske ženske mreže u borbi protiv femicida. Naša posljednja zalagačka radionica održana je u Mostaru i okupila je više od 35 sudionika/ca, uključujući braniteljke ženskih prava, predstavnike/ce kantonalnog tijela za borbu protiv nasilja nad ženama, zastupnice u parlamentu i žene u lokalnoj vlasti. Organizirali smo je u saradnji s Inicijativom Građanke za ustavne promjene, ističući sistematska kršenja ženskih prava.

U pogledu nastavka zalaganja za ekonomsko osnaživanje žena, Fondacija CURE održala je sastanke s Agencijom za ravnopravnost spolova BiH i Gender centrom FBiH. Cilj ovih sastanaka bio je planiranje dalnjih koraka u podršci ekonomskom osnaživanju žena i predstavljanje dokumenta "Ekonomski osnažene", platforme za zagovaranje u pet kantona Federacije Bosne i Hercegovine: Unsko-sanski, Posavski, Kanton 10, Zapadnohercegovački i Srednjobosanski, a koji je Fondacija CURE izradila 2023. Također, sudjelovale smo u izradi "Potemkinove kandidature", te aktivno radile na oblikovanju mjera usklađenih sa Strategijom zapošljavanja FBiH za period 2021. - 2027. Strategija zapošljavanja usvojena je na prijedlog federalne Vlade u novembru 2023. godine. Obuhvata period od 2020. do 2030. godine i inkluzivna je. Kroz nju su definirana četiri strateška cilja: povećanje lične zapošljivosti i poboljšanje usklađenosti vještina s potrebama tržišta rada, promicanje kapaciteta privatnih sektorskih preduzeća za stvaranje formalnih radnih mjesta, osiguravanje uključivanja teško zapošljivih osoba na tržište rada putem učinkovitijih politika aktivne tržišne politike rada i jačanje upravljanja tržištem, te povećanje kapaciteta za provedbu politika.

Učestvovale smo na tematskoj sjednici Komisije za ravnopravnost spolova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Federacije BiH koja je organizirana 29. novembra 2023. godine, fokusiranu na "Ekonomiju njege i brige". Imale smo priliku predstaviti Fondaciju CURE, Žensku mrežu BiH i obratiti se zastupnicima/ama iz Parlamenta Federacije BiH, te raspravljati o temama poput ekonomije brige, feminizacije siromaštva, jednoroditeljskih zajednica, alimentacijskog fonda kao i ekonomskog nasilja o kojem se inače ne govori u BiH.

Ženska mreža BiH

Ženska Mreža BiH **#solidarnost**

Fondacija CURE pokrenula je inicijativu za formiranje Ženske mreže BiH (ŽMBiH) koja je zvanično osnovana i počela sa radom 12. septembra 2009. godine na konferenciji pod istim nazivom, u okviru četvrtog PitchWise festivala ženske umjetnosti i aktivizma u BiH. Ženska mreža BiH neformalna je grupa koja danas okuplja preko 55 organizacija civilnog društva, pojedinki i pojedinaca koji/e zastupaju i bave se ženskim pravima i podsticanjem rodne ravnopravnosti, te promoviše antidiskriminaciju, slobodu odlučivanja, jednakost, nenasilje i antimilitarizam, uz prihvatanje feminističkih vrijednosti djelovanja – mira, solidarnosti, povjerenja, zajedništva, jednakosti i različitosti.

Ženska mreža BiH fokus svog djelovanja usmjerila je na jačanje zalagačkih kapaciteta kroz tehničko poboljšanje naših socijalnih platformi. Naša web stranica www.zenskamreza.ba i dalje prenosi najnovije vijesti koje se tiču kvaliteta života žena i djevojčica u Bosni i Hercegovini, te predstavlja resurs za sve one koji/e traže informaciju više. Naše učešće na sastancima koji se tiču unaprjeđenja položaja prava žena doveli su do toga da smo bile pozvane predložiti dva/ije kandidata/kinje za radno tijelo na državnom nivou koje/i će diskutirati o perspektivama novih generacija kroz ostvarivanje UN-ovih ciljeva za održivi razvoj.

Nadalje, Ženska mreža BiH organizirala je 8. 3. 2023. radionicu "Izgradnja pokreta – intergeneracijski dijalog" koja je imala za cilj otvaranje prostora za razgovor o aktualnim temama bitnim za jačanje ženskog pokreta u BiH. Radionici je prisustvovalo 15 učesnica koje su članice Ženske mreže. Takođe, članice organizacija članica Ženske mreže BiH imale su priliku da se pridruže Osmomartovkom maršu u Sarajevu u organizaciji Fondacije CURE, a u maju je održano Strateško planiranje Ženske mreže na koje su bile pozvane predstavnice organizacija i inicijativa kao i mreža koje rade, svaka na sebi svojstven način, na unaprjeđenju ženskih prava.

Iskustvena transformacija mirovnog aktivizma (WWDP)

Projekat "Iskustvena transformacija mirovnog aktivizma" imao je za cilj obezbijediti transgeneracijski prenos znanja i iskustava ženskog mirovnog aktivizma u Bosni i Hercegovini. U 2023. godini, projekt se bavio izgradnjom drugačije kulture sjećanja, koja će prenositi glas žena o njihovim ličnim iskustvima i pričama, s ciljem da se ne zaborave njihovi životi i uloge u izgradnji mira. To će potaknuti mlade ljude da uče, pamte i kritički razmišljaju, kako bi se sprječilo zaboravljanje uloge žena u ratu i postratnim događajima.

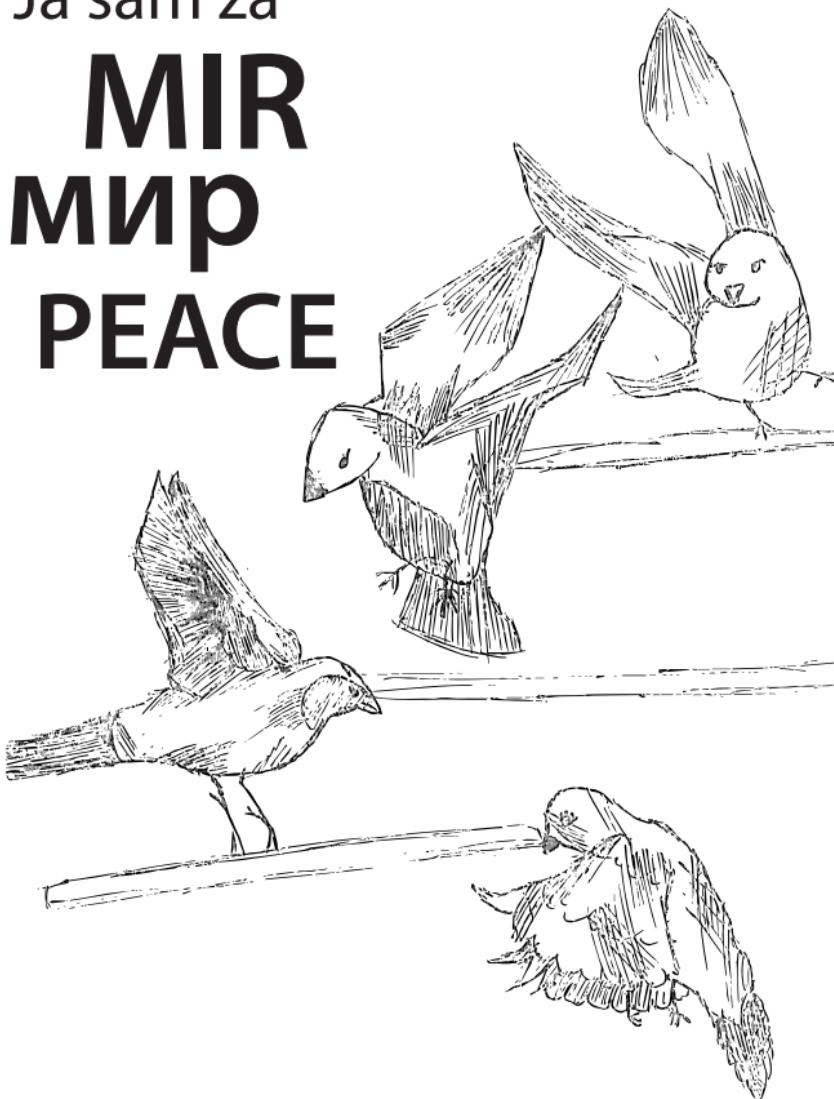
Projektne aktivnosti su uključivale: trodnevni mirovni feministički kamp, pet radionica u lokalnim zajednicama/školama, pet događaja u lokalnim zajednicama povodom Međunarodnog dana mira (21. septembar), posjetu stratištima iz prethodnog rata, učešće na PitchWise festivalu ženske umjetnosti i aktivizma, te podjelu publikacija "Neustrašive heroine mira" i "Suočavanje s nemicom i izgradnja mira iz perspektive post-dejtonske žene". U navedenim projektnim aktivnostima sudjelovalo je više od 1.000 osoba kao direktnih korisnika/ca.

Trodnevni mirovni feministički kamp pružio je siguran prostor za dijeljenje priča među ženama različitih generacija (mlade žene i iskusne žene), koje dolaze iz različitih malih zajednica i predstavljaju manjinske i društveno marginalizovane grupe. Takođe, organizovanjem trodnevnog mirovnog feminističkog kampa željeli/e smo podstaknuti djevojke i mladiće na aktivno učešće u odlukama i akcijama na lokalnom nivou, što je od velike važnosti ako želimo graditi demokratsko, otvoreno i prosperitetnije društvo, ali i ako želimo ozbiljno uključiti mlade u proces suočavanja s prošlošću. To bi moglo osigurati da mlađi ljudi ne samo da čuju i uče o demokratiji, o stereotipima i predrasudama, pravima i dužnostima građana/ki, rodnoj diskriminaciji, već i da dobiju priliku da ih provedu u praksi. Rezultat održavanja kampa je nova generacija djevojaka i mladića osnaženih za preuzimanje učešća u izgradnji mira u BiH.

Kao i prije, u sklopu mirovnog aktivizma, Fondacija CURE podržavala je i suosjećala sa ženskim organizacijama posjećujući mjesta ženskog stradanja i obilježavajući značajne datume. Mlađi su bili uključeni u proces i poticani na organiziranje različitih javnih događaja kako bi obilježili Međunarodni dan mira, dječju nedelju "Drugarstvo čuvajmo, ljubav njegujmo", Evropski dan borbe protiv trgovine ljudima, Glas istine u procesu pravde, te otvaranje Dnevnog centra za djecu. Na taj način povezali se sa svojim lokalnim zajednicama, te tražili podršku u tom procesu. Uključivanjem mlađih ljudi u transgeneracijski prenos znanja o procesima mira i pomirenja, zajednički gradimo zdravo društvo bez predrasuda.

Ja sam za

MIR
мир
PEACE

Za život bez nasilja (HBS)

Projekat Za život bez nasilja imao je za cilj pružiti pomoći i podršku ženama u Bosni i Hercegovini koje su žrtve nasilja, kao i svima koji/e se nalaze u situaciji da postanu potencijalne žrtve nasilja. Nastojale smo, zajedno sa predstavnicima/ama institucija, akademske zajednice i civilnog društva, pronaći izlaz i rješenje za žene koje odluče napustiti takvu situaciju. Željeli smo im omogućiti pravo na izbor, neovisno o preprekama s kojima se suočavaju, te im pružiti pravo na sigurnost. Cilj je bio osigurati da žene ne doživljavaju nasilje i da ne trpe posljedice nepoštovanja i neprimjene zakona Bosne i Hercegovine, s posebnim fokusom na Federaciju BiH, te da se međusobno povežu radi nastavka ili buduće saradnje u vezi sprječavanja nasilja i femicida. Cilj je bio pokazati da ženski i feministički pokret na nacionalnom i regionalnom nivou postoji i da smo i mi njegov sastavni dio.

Kao jednu od projektnih aktivnosti, potrebno je istaći trodnevni sastanak čija glavna tema se ticala zakonodavnog okvira, te se oko 35

predstavnika/ca zakonodavnih tijela, institucija, predstavnika/ca civilnog društva i međunarodnih institucija, novinarki i profesora s fakulteta usaglasilo oko preporuka za buduće djelovanje. Konkretno formulisane preporuke će poslužiti kao okvir za buduće djelovanje neformalne grupe učesnika/ca sastanka. U preporukama je, između ostalog, naglašeno kako je važno osigurati transparentnost u radu na prijedlozima i inicijativama izmjena zakona, uključujući Krivični zakon FBiH i Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, te aktivno uključivanje relevantnih aktera iz vladinog, nevladinog i akademskog sektora. Potrebno je insistirati kod resornih ministarstava, poput Ministarstva pravde, Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva za rad i socijalna pitanja, da radne grupe za izmjene zakona obavezno uključuju predstavnike/ce gender mehanizama, institucija poput ombudsmana, akademske zajednice i nevladinog sektora. Kao ključno, preporučuje se i redovna i masovna edukacija osoba iz pravosudnih i policijskih struktura, te centara za socijalni rad o rodno zasnovanom nasilju, zaštiti žrtava i sankcionisanju počinitelja.

Projekt je aktivno uključio šиру javnost putem medija, podcasta (<https://www.youtube.com/watch?v=iQmnS2nzpi8>; <https://www.youtube.com/watch?v=Sn2JTW77x3Q&t=96s>; https://youtu.be/R5tg95nGx_I), filma o PitchWise festivalu, učešća u dokumentarnom programu BHT-a, te uličnih akcija, dosežući i obrazujući zajednicu o ozbiljnosti problema. Izrađen je i dokument (Policy paper), koji objedinjuje informacije i preporuke na temu borbe protiv nasilja nad ženama (Odlučne cure dižu glas protiv ratova, femicida, nasilja), a čiji sadržaj uključuje opis trenutnog stanja, kao i informacije iz medija, opis poduzetih aktivnosti, pokrenute inicijative/prijedloge/zaključke i kratak osvrt na odgovor institucija. Dodatak ovom dokumentu čini lista koji sadrži objedinjene i detaljne podatke o slučajevima femicida u BiH u posljednjih 10 godina. Ova ažurirana lista pruža konkretnе informacije, što će biti ključno za brzo djelovanje na temu nasilja nad ženama.

Nadalje, implementacija radionice u školi, kampanja tokom 16 dana aktivizma, te digitalno zalaganje, posebno putem podcasta, stvorili su platformu za dijalog i jačanje svijesti.

Kroz ove aktivnosti, projekt u kojem je direktno učestvovalo oko 1.000 osoba, postigao je održive promjene potičući dijalog, podizanje svijesti i pružajući konkretne smjernice za daljnje korake u borbi protiv nasilja nad ženama u BiH.

Iskorijenimo rodno zasnovano nasilje (WBF)

Fondacija CURE, u saradnji sa Alternativnim centrom za devojke iz Srbije, Centrom za edukaciju, savjetovanje i istraživanje (CESI) iz Hrvatske i NVO Prima iz Crne Gore, implemetirala je projekat Iskorijenimo rodno zasnovano nasilje (UProot Gender Based Violence). Projekat je imao za cilj podizanje kapaciteta i razmjenu iskustava na regionalnom nivou kako bi se iskorijenilo rodno zasnovano nasilje.

U kontekstu smanjenja prostora za aktivnosti civilnog društva, rastućeg uticaja ekstremno desničarskih organizacija i nacionalizma, željele smo ispričati drugačiju priču i istražiti ulogu nevladinih organizacija u stvaranju veza između podijeljenih zajednica na Zapadnom Balkanu i u Hrvatskoj. Stoga su specifični ciljevi projekta bili proširiti prostor za regionalni dijalog o rodno zasnovanom nasilju, te inicirati susrete i razmjenu između aktivistkinja iz BiH, Srbije, Crne Gore i Hrvatske. To je posebno važno jer je sudjelovanje žena izostavljeno iz normalizacije odnosa između nekih od ovih zemalja u kontekstu integracije u EU. Ova saradnja rezultirala je izradom priručnika o rodno zasnovanom

nasilju s fokusom na njegovom sprječavanju i preveniranju <https://fondacijacure.org/wp-content/uploads/2023/09/Rodno-zasnovano-nasilje-mijenjanje-pravila-i-praksi-pregled-stanja-u-BiH-Srbiji-Hrvatskoj-i-Crnoj-gori.pdf>

U priručniku su predstavljeni relevantni pravni okviri Bosne i Hercegovine, Srbije, Hrvatske i Crne Gore. Fondacija CURE i partnerske organizacije ovaj će priručnik koristiti u radu s aktivistima/kinjama, volonterima/kama, srednjoškolcima/kama i drugim osobama koje se bave temama rodno zasnovanog nasilja. Namjera je i da se priručnik koristi kao dodatna literatura za studente/kinje, te je u tu svrhu predstavljen na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu.

U saradnji s navedenim partnerskim organizacijama, pokrenuta je zajednička online kampanja podizanja svijesti o rodno zasnovanom nasilju. Kampanja je postigla značajan uspjeh na društvenim mrežama zbog visokog nivoa angažiranosti publike. Ukratko, na našem Instagram profilu bilo je ukupno 5.417 lajkova i pregleda, dok je Facebook prikupio 599 lajkova. Online kampanja kao i prateća online promocija također je generirala brojne komentare na Facebooku i na Instagramu, gdje su pojedinci/ke dijelili/e svoja mišljenja i lična iskustva vezana uz nasilje, među ostalim temama. Osim toga, uspostavili smo poseban Viber kanal s ukupno 81 pretplatnikom/com. Putem ovog kanala dijelimo informacije o našim aktivnostima, prije svega onima koje se odnose na ovaj projekt, ali i o ostalim inicijativama Fondacije CURE.

**RODNO ZASNOVANO NASILJE –
MIJENJANJE PRAVILA I PRAKSI –
**PREGLED STANJA U
BiH, SRBIJI, HRVATSKOJ I CRNOJ GORI****

Priređivačica
Maja Šenk

Povezivanje radi promjene – približavanje ženskog aktivizma i političkog angažmana (EU)

Bonds For Change Povezivanje radi promjene

Fondacija CURE je u julu i avgustu 2023. godine implementirala projekat Povezivanje radi promjene – približavanje ženskog aktivizma i političkog angažmana.

Ciljevi ovog projekta su bili:

- Uspostava dijaloga i razmjena iskustava i ekspertize u zagovaranju rodne ravnopravnosti između organizacija civilnog društva i žena na političkim pozicijama u BiH;
- Smanjivanje jaza između ciljeva rodno osviještenih politika i političkog života u BiH;
- Povezivanje žena iz medija i akademske zajednice sa političarkama i organizacijama civilnog društva kroz promovisanje rodno osviještenih politika u široj javnosti.

U projektu je učestvovalo oko 20 političarki, predstavnica organizacija civilnog društva koje se bave javnim politikama u oblasti rodne ravnopravnosti kao i predstavnica medija i akademske zajednice (profesorice, novinarke, analitičarke) koje su potpisale Memorandum o razumijevanju na temu buduće saradnje. Projektne aktivnosti uključivale su organizaciju tri konferencije i izradu tri akciona plana u oblasti političke participacije žena, borbe protiv rodno zasnovanog nasilja i ekonomskog osnaživanja žena. Planovi su predstavljeni na završnom događaju (https://fb.watch/ng_CDbsgfF/) kojem su prisustvovali/e predstavnici/e relevantnih institucija i organizacija (inter alia Agencija za ravnopravnost spolova BiH, Institutacija ombudsmena).

Tri konferencije uspješno su postigle svoje ciljeve, koji su se temeljili na poboljšanju razumijevanja, premošćivanju jaza, korištenju akademske ekspertize, zagovaranju putem medija i razumijevanju odredbi GAP-a III. Suradnički napor organizacija civilnog društva (OCD), žena političarki, žena iz medija i akademske zajednice te drugih učesnika/ca unaprijedili su borbu za rodnu ravnopravnost i ženska prava u Bosni i Hercegovini. Što se tiče navedenih akcijskih planova, vrlo su sažeti, ali sveobuhvatni. Osim što obuhvataju tri najvažnije međusobno povezane oblasti vezane uz prava žena: političko sudjelovanje, borbu protiv nasilja i ekonomsko osnaživanje (jačanje rodno osjetljivih socijalnih i drugih politika), obuhvataju i sve teme i mјere koje zahtijevaju hitnu pažnju kako bi se napredovalo u ispunjavanju Ključnog prioriteta 9 koji je EU postavila BiH.

Nadalje, tokom provedbe projekta, objavljena je i online kampanja sa promotivnim porukama, te je održana konferencija za medije na kojoj su se javnosti obratile predstavnica Ureda specijalnog predstavnika EU u BiH, predstavnice nevladinih organizacija i Fondacije CURE, te političarka koja se trenutno nalazi na poziciji u izvršnoj vlasti na nivou BiH. Zaključno, projekt je ostvario pozitivan uticaj poticanjem saradnje i dijaloga između žena političarki, OCD-a, akademske zajednice i predstavnica medija. Pružanjem platforme za njihove glasove i perspektive, projekt je doprinio rodnoj ravnopravnosti i političkom osnaživanju žena u BiH.

ZAJEDNO SMO JAČE

Politički angažirane žene i aktivistice grade bolje društvo, most ka inkluzivnosti i pravdi.

Razvoj kapaciteta Fondacije CURE

Kroz ovaj dugogodišnji projekat koja pruža podršku razvoju kapaciteta članica Fondacija CURE, Fondacija CURE se može fokusirati na osnaživanje mladih žena i djevojaka u smislu jačanja njihovih kapaciteta u oblasti ženskih prava kako bi doprinijele zaustavljanju rodno zasnovanog nasilja. U 2023. godini smo radile na osnaživanju naših kapaciteta izrađujući potrebne dokumente u cilju olakšavanja rada Fondacije CURE i ostvarivanja svih planiranih rezultata u skladu sa Strateškim planom Fondacije.

PARTNERSTVA

Pristup predvođen pokretom – Rodna pravednost

Inicijativa “Građanke za ustavne promjene“

Mir sa ženskim licem

Ljetna škola Sarajevo - Inovativno istraživanje socijalnog rada u jugoistočnoj Evropi: Integriranje pravde, ljudskih prava i građanskog angažmana

Ženski sud – regionalni organizacioni odbor

Pristup predvođen pokretom - Rodna pravednost

Fondacija CURE provodi Pristup predvođen pokretom (Movement-Led Approach - MLA) koji je pokrenuo Globalni fond za žene (GFW) na Zapadnom Balkanu kao odgovor na porast antirodnih pokreta u regiji i u cilju podrške Pokretu za rodnu pravednost. U 2023. godini, Fondacija CURE organizirala je u periodu od 26. do 31. marta 2023. u Sarajevu sastanak Validacijskog komiteta i Komiteta za dodjelu grantova. Sastancima je prisustvovalo 46 članova/ica iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Sjeverne Makedonije, Slovenije, Srbije, te predstavnici/e Globalnog fonda za žene i CURA.

Također, u ovom periodu izrađeni su dokumenati za uspostavljanje sistema za dodjelu grantova sa Komitetom za dodjelu grantova kojeg čini 16 najprepoznatljivijih branitelja/ki ženskih i LGBTI+ prava iz osam država regije.

Jedna od aktivistkinja Fondacije CURE je na poziv GFW-a prisustvovala Globalnom sastanku za mapiranje rodnih pokreta

u periodu od 13. do 17. 5. u Mexico Cityju. Tom prilikom je aktivistkinjama i članicama ženskih fondova iz različitih dijelova svijeta predstavljen alat za mapiranje pokreta i proces koji je započet u osam balkanskih zemalja. Također je predstavljen i proces provođenja istraživanja "Pristup predvođen pokretom – Rodna pravednost" koje je imalo za cilj utvrditi kako se organiziraju feminističke i aktivističke kolektivne akcije sa područja Zapadnog Balkana, te kakvo je stanje samog feminističkog pokreta s fokusom na rodnu pravdu obzirom na porast anti-rodnog pokreta u regiji.

Veliki regionalni sastanak pokreta rodne pravde na Zapadnom Balkanu održana je u periodu od 16. do 20. 10. 2023. u Herceg Novom, Crna Gora. Na sastanku su učestvovala/e 44 predstavnika/ce Komiteta za dodjelu grantova MLA, organizacija koje su do bile podršku u sklopu MLA programa iz osam balkanskih zemalja (Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Kosovo, Sjeverna Makedonija, Crna Gora, Slovenija i Srbija), te konsultantice MLA programa za Zapadni Balkan, kao i predstavnici/e GFW-a. Ovaj regionalni sastanak bio je prilika da se predstavnici/e pokreta iz balkanskih zemalja umreže, povežu, da im se predstavi program MLA, kao i rezultati analize konteksta pokreta za rodnu pravdu na Zapadnom Balkanu. Podijeljene su iskustvene lekcije o praksi GFW-a kod dodjeljivanja grantova, te je razgovarano o mjerenu učinaka koje ostvarujemo u zajednicama u kojima radimo.

Inicijativa "Građanke za ustavne promjene"

Inicijativa predstavlja neformalnu grupu koja okuplja 35 organizacija civilnog društva i aktivista/kinja iz cijele BiH. Njihov cilj je osigurati veću zaštitu ljudskih prava i sloboda, s naglaskom na rodnu perspektivu u Ustavu Bosne i Hercegovine. U proteklom periodu, Inicijativa je aktivno sudjelovala u promicanju ženskih prava i učestvovala u brojnim događajima i sastancima s parlamentarcima/kama, predstavnicima/ama vlasti i međunarodnim organizacijama. Njihova prisutnost obuhvatala je emisije, predstavljanje Inicijative na univerzitetima, objavljivanje članaka (<https://gradjankezaustavnepromjene.wordpress.com/>), te sastanke s ambasadorima/kama i predstavnicima/ama razvojnih programa. Inicijativa ističe važnost kontinuirane borbe za povećanje učešća žena u procesima izgradnje mira i pomirenja, kao i u svim drugim sferama društva. Organizovan je trening integrisane sigurnosti za braniteljke ženskih prava kako bi se ojačali njihovi kapaciteti i briga o sebi, a Inicijativa je predstavljena studentima/cama u Sarajevu, Banjoj Luci, Brčkom i Mostaru radi podizanja svijesti, poticanja dijaloga i saradnje među mladima u vezi s ustavnim promjenama. Održana je online konferenciju "Rodna ravnopravnost u Ustavu BiH – Prepreke i mogućnosti", a zaključci su dostavljeni svim zastupnicima/ama Parlamenta BiH. U saradnji s projektom "Zalaganje za ženska prava u BiH" Fondacije CURE, organizovale smo zagovaračku radionicu u Mostaru o ulozi lokalnih nevladinih organizacija u prevenciji nasilja nad ženama. Također, u 2023. godini Inicijativa je postala bogatija za dvije nove organizacije koje su postale punopravne članice: Banjalučki centar za ljudska prava i Inicijativa građanki Mostar.

Više informacija o aktivnostima Inicijative možete pratiti na <https://gradjankezaustavnepromjene.wordpress.com/> i FB: <https://www.facebook.com/inicijativagzup>

Mir sa ženskim licem

Fondacija CURE jedna je od trinaest ženskih aktivističkih organizacija koje su članice Inicijative "Mir sa ženskim licem" koju vode Fondacija "Lara" Bijeljina i Udruženje "HO Horizonti" Tuzla. Inicijativa je formirana kao odgovor braniteljki prava žena na isključenje žena iz politika tranzicione pravde i neosjetljivost ovih politika na štetu i patnje koje su žene u BiH preživjele tokom rata i u godinama rehabilitacije od ratnih posljedica. U martu 2023. prisustvovale smo izložbi "Mir sa ženskim licem" koja je bila postavljena u holu Parlamentarne skupštine BiH. Pridružile smo se i obilježavanju Dana bijelih traka u Prijedoru 31. 5. 2023. Aktivistkinje Fondacije CURE učestvovali su i na konferenciji Žene, mir, sigurnost - Rodni aspekti politika izgradnje mira u Bosni i Hercegovini u Sarajevu.

U okviru ove inicijative, fondacija CURE je 8. 12. 2023. godine organizovala uličnu akciju povodom dana sjećanja na stradanje žena u ratu. Obilježavanjem 8. decembra ukazuje se na nepravedan odnos društva prema ženama koje su žrtve rata, a koje nemaju adekvatno mjesto u kolektivnom sjećanju, bez spomenika ili dana kada bismo ih se sjećali/e i otigli/e od zaborava.

Ljetna škola Sarajevo - Inovativno istraživanje socijalnog rada u jugoistočnoj Evropi: Integriranje pravde, ljudskih prava i građanskog angažmana

Fondacija CURE implementirala je projekat Southeast Women's Academic Leadership Network-a u saradnji sa Univerzitetom u Prištini, a koji je podržala The Dennis A. and Julia Watkins Fondacija. Cilj je bio edukacija studenata/ica socijalnog rada da postanu kritički orijentisani/e, kao i da se prikažu, promovišu i razmotre različite metodologije koje vode prema društvenim promjenama, demokratizaciji i pravednom građanstvu u cijeloj regiji jugoistočne Evrope. Ljetna škola kojoj je prisustvovalo 41 učesnik/ica održana je u periodu od 3. do 7. 9. 2023. godine na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu. Tema ljetne škole bila je Inovativno istraživanje socijalnog rada u jugoistočnoj Evropi: Integriranje pravde, ljudskih prava i građanskog angažmana.

Cilj ljetne škole bio je dvojak: (i) educirati studente/ice socijalnog rada da postanu kritički orijentisani/e korisnici/e istraživanja i (ii) educirati sljedeću generaciju istraživača/ica socijalnog rada da se kritički bave epistemologijama i metodologijama u istraživanju i praksi vezanim za društveni razvoj, demokratizaciju i socijalnu pravdu. Zahvaljujući ovoj školi, naučnici/e koji/e se bave socijalnim radom u jugoistočnoj Evropi pridružili se se razvoju su nove, kreativne i maštovite istraživačke metodologije.

Ženski sud – regionalni organizacioni odbor

U skladu sa dogovorom koji postoji među članicama regionalnog Ženskog suda (Žene u crnom, Beograd, Udruženje žrtava rata Foča 92-95, Fondacija CURE, Sarajevo, Centar za žene žrtve rata, Zagreb, Centar za žensko i mirovno obrazovanje Anima, Kotor i Novi Horizonti, Tuzla) održana je radionica Ženski mirovni susret – ka organizovanju Ženskog suda 17. i 18. februara 2023. u Sarajevu u okviru nastavka procesa Ženskog suda. Na ovom susretu učestvovalo su žene iz Foče/Sarajeva, organizatorke i terapeutkinje Ženskog suda, te svjedokinje na Ženskom суду из BiH, Crne Gore, Republike Hrvatske i Republike Srbije, ukupno njih 29. Teme o kojima se razgovaralo su: Inicijative u vezi sa tranzicionom pravdom – regionalni i međunarodni nivo, Feministička etika brige: moji izvori, Barometar: mitovi i činjenice o seksualnom nasilju u oružanim sukobima i Simboličke reparacije sa fokusom na ratni zločin silovanja - međunarodna i regionalna iskustva. Radni sastanci održani su u Beogradu 26. 6. 2023. i u Sarajevu 22. i 23. 9. Nakon istorijski važnog događaja, slučaja Foča, razgovarale smo o procesu svjedočenja, o osjećanjima, da li se nešto promijenilo u životu osoba koje su svjedočile, te o daljem radu na finaliziranju dokumentacije za knjigu i film.

MREŽE

Svoje učešće u radu mreža i zajedničkih inicijativa Fondacija CURE vidi kao osnovni mehanizam za razvoj solidarnog i inkluzivnog ženskog pokreta u BiH kojem teži, ali i kao priliku da svoju energiju, znanje i feminističku misiju ugrade u borbu za unaprjeđenje položaja žena, kao i ostalih marginalizovanih društvenih skupina u BiH.

Neke od mreža u kojima je Fondacija CURE aktivna i čijem radu doprinosi su:

**Ženska mreža BiH (ŽMBiH) –
u kapacitetu koordinacijske organizacije
ERA – LGBTI Equal Rights Association
EuroMed feministička inicijativa**

**Inicijativa za monitoring evropskih integracija BiH
Koalicija za borbu protiv govora mržnje i zločina iz mržnje
Ženski sud - Regionalni organizacioni odbor u čijem radu je
sudjelovalo 10 organizacija**

Mreža za izgradnju mira

Inicijativa "Građanke za ustavne promjene"

Mreža kulturnih rodnih praksi

**Koalicije romskih i neromskih organizacija civilnog društva
Mreža Žena u crnom kroz individualni aktivizam**

IGLYO

ILGA Europe

EFI mreža

ALF mreža

NAGRade

Gradonačelnica Sarajeva Benjamina Karić sa gradskim vijećnicima Adijem Škaljićem i Alenom Girtom uručila je 11. 4. 2023. Zahvalnice Grada Sarajeva Jadranki Miličević i Udruženju "Mreža za izgradnju mira". "Prepoznali smo nesebičan doprinos aktivistkinje Jadranke Miličević u procesima koji za cilj imaju da unaprijede ženska prava, ali i naš grad kao mjesto ugodnog rada i življjenja za sve", poručeno je na prijemu u Vijećnici.

OSTALE AKTIVNOSTI

U martu 2023., Fondacija CURE sudjelovala je u radionicama o izradi feminističkog manifesta, te održala sastanke s predstavnicima/ama Ministarstva sigurnosti BiH i OSCE-a o integriranju rodne perspektive u zaštitu i spašavanje. Također, aktivno su sudjelovale u pisanju CEDAW izvještaja o jednakosti u obrazovanju. Fondacija je predstavila svoj rad na UNIGEM Zimskoj školi "Rod i globalizacija", a također su doprinijele pisanju Alternativnog izvještaja o napretku BiH na putu ka EU. Također, primile su specijalnu mirovnu nagradu za doprinos u borbi za prava žena. Prisustvovale su obilježavanju 10 godina rada Udruženja žena za ruralni razvoj Zvijezda Vareš.

Članice Fondacije CURE sudjelovale su na treningu o ravnopravnosti spolova i diskriminaciji u sklopu projekta "EU za ljudska prava i suzbijanje diskriminacije u BiH". Također su prisustvovali Regionalnoj konferenciji o podršci demokratskom aktivizmu radi postizanja političkih rezultata koja se održala u Crnoj Gori. U prvom kvartalu 2023., prisustvovali su na više od 15 događaja, sudjelujući u radionicama, konferencijama i sastancima s preko 200 osoba aktivnih u području ženskih prava u BiH i regiji.

Fondacija CURE organizirala je radionice na temu "Šta je nasilje?" u JU OŠ "Avdo Smajlović", gdje je sudjelovalo preko 100 učenika/ca sedmih razreda. Aktivistkinja Fondacije CURE sudjelovala je kao panelistica na temu "Seksualno nasilje u sudnicama i izvan njih" na Ženskom festivalu Women of the World (WOW) u Atini, Grčka. Jedna od članica CURA bila je i predavačica na radionici "Rodno zasnovano nasilje nad Romkinjama u Bosni i Hercegovini" koju je organizovala Atlantska inicijativa. Fondacija je također bila domaćin studijske posjete delegacije Ukrajinskog ženskog fonda o temi "Otporni zajedno: Unaprjeđenje sistema odgovora na seksualno nasilje u ratu". Na Fakultetu političkih nauka, aktivistkinja Fondacije CURE sudjelovala je na panelu "Stvarajmo društvo bez nasilja nad ženama", gdje je predstavila aktivnosti Fondacije u borbi protiv nasilja nad ženama i djevojkama u BiH.

Članice Tima Fondacije CURE podržale su organizaciju Žive biblioteke u Sarajevu u prostoru Društveno-kulturnog centra (DKC) i Doma pisaca, gdje je sudjelovalo preko 150 učesnika/ca. Aktivistkinja Fondacije CURE bila je predavačica na devetoj Feminističkoj prolećnoj školi 2023. u Vrnjačkoj Banji i sudjelovala je u panel diskusiji pod nazivom "Od ekrana do ulice: kultivacija sigurnih prostora" koju je organizirala Agencija lokalne demokratije Mostar. Također, CURE su učestvovali na Ženskim razgovorima – Feministički pristup pravdi u Vrnjačkoj Banji, a jedna članica je imenovana u Tim za izradu Gender akcionog plana Kantona Sarajevo.

Aktivistkinje Fondacije CURE također su prisustvovali sastanku umrežavanja u Neumu, te su predstavile rad Fondacije studentima/ica Local Coordinator for GMU Study Abroad courses in the Balkans. Na konferenciji Evropskog parlamenta Srbija, Fondacija CURE je izabrana za partnersku organizaciju civilnog društva za regionalnu realizaciju mentorskog programa za žene "Podijeli svoje znanje".

Fondacija CURE tokom 2023. godine aktivno sudjelovala u različitim sastancima, intervjuima i događajima s ciljem unapređenja ženskih prava i izgradnje ženskog pokreta. Članice Fondacije prisustvovale su sastanku s gradonačelnikom Zagreba Tomislavom Tomaševićem s kojim su razgovarale o femicidu, rodno zasnovanom nasilju i drugim društvenim problemima. Također, održale su sastanak s visokim predstavnikom u BiH Christianom Schmidtom, te sastanke s različitim organizacijama i institucijama, uključujući Ministarstvo za ljudska prava, Ambasadu SAD-a, Žensku mrežu BiH i projektni tim Vijeća Evrope,

Fondacija je također sudjelovala u različitim aktivnostima koje su organizirale druge organizacije, omogućavajući umrežavanje i saradnju s osobama aktivnim u području ženskih prava. To uključuje sudjelovanje na konferencijama i događajima poput razgovora s projektnim timom Vijeća Evrope o borbi protiv digitalnog i seksualnog nasilja nad ženama, te konferencije Atlantske inicijative o krivičnim djelima iz mržnje i govoru mržnje. Bitno je spomenuti i sastanak "Snažnije zajedno" koji je organizovala TRAG Fondacija, mentoring učešće u projektu mapiranja ženskih organizacija u BiH, okrugli sto "Rodne (ne)jednakosti na tržištu rada u BiH" i predstavljanje projekta "Međusektorsko partnerstvo za ljudska prava i rodnu ravnopravnost na tržištu rada", te sastanak Vijeća Evrope "Ka jednakoj, inkluzivnoj i tolerantnoj Bosni i Hercegovini".

Također, Fondacija je sudjelovala u aktivnostima kao što su radionice o rodno zasnovanom nasilju u školama u sklopu Pokreta 1325, podrška organizaciji konferencije o budućnosti ženskog nogometa u BiH koju je organizirala Sportex Agency, te sudjelovanje na konferenciji HBS-a u Skoplju o borbi protiv anti-gender pokreta. Prisustvovale su i susretu s V (ranije poznata kao Eve Ensler) u Nišu, treningu o inkluzivnom nadzoru nad sektorom bezbjednosti, regionalnoj konferenciji "Ujedinjeni protiv nasilja - Dosta!" u Prištini, konferenciji o sigurnosnim izazovima u FBiH, konferenciji o borbi protiv dezinformacija u medijima, te treningu o finansijskom menadžmentu u sklopu obuke USAID-a. Aktivistkinje

Fondacije CURE učestvovale su i na prvom regionalnom festivalu ženskog aktivizma, poduzetništva i ekologije u Lukavcu, podržavajući Udruženje Srce i duša iz Prokosovića, proslavi 30 godina rada Autonomnog ženskog centra Beograd, te sastanku partnerskih organizacija Fonda za Zapadni Balkan u Draču, Albanija, koji je bio prilika za jačanje regionalnih partnerstava i kapaciteta civilnog sektora na području Zapadnog Balkana.

Osim toga, sudjelovale su u nizu drugih aktivnosti, uključujući promociju istraživanja o nasilju na Fakultetu političkih nauka i prezentaciju Mape prava i usluga za osobe s invaliditetom i osobe treće životne dobi u Kantonu Sarajevo, te različite konferencije, okrugle stolove i javne događaje posvećene borbi za rodnu ravnopravnost i eliminaciju nasilja nad ženama.

Nadalje, Fondacija CURE aktivno je sudjelovala u nizu značajnih događaja i inicijativa tokom 2023. Svojim prisustvom dala je podršku različitim kampanjama i proslavama jubileja, kao što su desetogodišnjica Alternativnog centra za devojke Kruševac i proslava 20 godina rada UŽ Jadar u Konjević Polju. Također, Fondacija je podržala UN Women kampanju kroz promociju umjetničkih sadržaja, prisustvovala javnom događaju povodom osamdeset godina od prvog zasjedanja Zemaljskog antifašističkog vijeća Bosne i Hercegovine, prezentaciji publikacije "Alternativni izvještaj organizacija civilnog društva o provedbi CEDAW konvencije" u organizaciji Helsinskih parlamenta građana Banja Luka. Dodatno, Fondacija je sudjelovala i podržala trening o inkluzivnom nadzoru sektora sigurnosti koji je organizirao NIHOS, te sastanak Ženskog pristupa pravdi na Zapadnom Balkanu koji je organizovao COE. Svoj angažman proširila je i na podršku obilježavanju Svjetskog dana romskog jezika, aktivno sudjelujući u aktivnostima Udruženja žena Romkinja. Ističemo saradnju s Centrom za romske inicijative iz Crne Gore, te sastanke s studentskim organizacijama, Internacionalnim univerzitetom Burch, AISEC-om i NDI-jem. Također, ponosne smo što smo ugostile tim iz nizozemskog Instituta za proučavanje kriminaliteta i provedbu zakona.

Kroz ove aktivnosti, Fondacija CURE potvrđuje svoju posvećenost promoviranju ženskih prava i izgradnji inkluzivnog društva.

Fondacija CURE u brojkama

Fondacija CURE aktivno radi na poboljšanju svoje medijske prisutnosti i komunikacije putem različitih informacijskih kanala. U 2023. godini, fokusirale smo se na redizajn naše web stranice www.fondacijacure.org, koja je obogaćena novim video i foto sadržajem kako bi odgovorila na savremene trendove. Također, aktivno održavamo prisustvo na društvenim mrežama poput Facebooka i Instagrama, gdje redovno dijelimo informacije o aktivnostima i kampanjama koje provodimo. Naš Instagram profil je u 2023. godini zabilježio značajan rast i trenutno imamo 4.471 pratitelja/ku. Objava koja je izazvala najveću pozornost u 2023. godini broji preko 88.500 lajkova, 1.093 komentara i 62.000 dijeljenja. Radi se o objavi u sklopu kampanje protiv nasilja nad ženama i femicida. Story sa najviše reakcija broji 418.893 dosegnutih profila, 123.086 angažovanih računa, 54.774 aktivnosti (napominjemo da se radi o organskom reach-u). Na Facebook-u imamo aktivan fan page koji broji 6.233 osoba koje su rekle da im se sviđa, te preko 7.000 pratitelja/ki. Fondacija CURE kao koordinirajuća organizacija Ženske mreže BiH vodi i web stranicu www.zenskamreza.ba kao i Facebook fan page ŽM BiH koji broji preko 5.600 pratitelja/ki. PitchWise festival ženske umjetnosti i aktivizma prisutan je na Facebook-u i ima preko 2.300 pratitelja/ki.

Uz to, uspostavile smo i Viber kanal kao dodatni način komunikacije s našim pratiteljima/kama, pružajući im mogućnost da direktno dobiju informacije o našim aktivnostima. Pored fokusa na online kanale, i dalje pažljivo pratimo medijske izvještaje koji se tiču ženskih ljudskih prava. U 2023. godini, zabilježile smo značajan napredak u našim naporima da budemo što dostupnije našim pratiteljima/kama, a detaljno smo putem press clipping-a pratila naša pojavljivanja u medijima. Evidentirale smo 8 članaka u štampanim medijima/novinama, 165 online članaka i 110 gostovanja na TV i radio kanalima u ukupnom trajanju od više od 28 sati. Popile smo preko 8.000 šoljica kafe sa našim kolegicama, volonterkama, donositeljkama odluka i ženama u malim lokalnim zajednicama na području cijele Bosne i Hercegovine kao i regije.

4471

Pratitelja

> 7000

Pratitelja

8

Štampanih Članaka

165

Online Članaka

110

Gostovanja

> 28 h

Gostovanja

> 8000

Šoljica kafe

sa našim kolegicama, volonterkama, donositeljkama odluka i ženama u malim lokalnim zajednicama na području cijele Bosne i Hercegovine kao i regije.

DONATORKE I DONATORI:

Kvinna till Kvinna (KTK); Global Fund for Women (GFW); Fondacija TRAG/Fondacija OAK; Mediterranean Women's Fund; Heart and Hand Fund; Sigrid Rausing Trust; Heinrich Böll Stiftung Sarajevo (HBS); Friedrich-Ebert-Stiftung u Bosni i Hercegovini (FES); ISCOS – Emilia Romagna; Women's World Day of Prayer (WWDP) - German Committee; Delegacija Evropske unije u BiH i Ured specijalnog predstavnika Evropske unije.

Fondacija CURE želi da se zahvali svima vama – prijateljicama i prijateljima iz Bosne i Hercegovine i cijelog svijeta na vašoj kontinuiranoj pažnji, podršci i prijateljstvu koje nam bezrezervno pružate sve ove godine.

Tim Fondacije CURE u 2023.: Jadranka, Vedrana, Stela, Denija, Selma, Medina, Saša, Enida, Lana i Sanda.

Članovi/ice Upravnog odbora: Ranka, Hana, Nadža, Saša i Joško.

Fondacija CURE media:

Web: www.fondacijacure.org

Instagram: @fondacijacure

Facebook: [fondacijacure/](https://www.facebook.com/fondacijacure/)

YouTube: [Fondacija CURE](https://www.youtube.com/c/FondacijaCURE)

VRIJEME NAM JE ISTEKLO
ZAUSTAVIMO
NASILJE NAD ŽENAMA
SADA!

